

Das Latweeschu lauschu draugs.

1835. 3. Oktober.

40ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

No Rihges. Widsemmes waldischanas teesa irr nospreedusi un zaur sawadeem raksteem no 12tas Zuhli pawehlejusi, ka meldereem no katra puhra labbibas, ko samak, par malschanu tik 16ta datta nahkabs.

No Widsemmes. Zè kahdâ muishas walsti zittkahrt semneekem ahbotu dahrsi ne mas ne bija. Bet leelmahte neapnikkusi fehje un audseja ahbolus un saweem semneekem daschâ gaddâ pa diweem un trim maseem ahbotu kohkeem isdallija. Zitti winnus dehstija gan sawâs dahrsôs un winnus kohpe; bet zitti dohmaja: "ko mums lihdseshs, tahdus fihkus kohzinus semmè eerakt? augustus tak no winneem ne peedsihwosim wis." — Zitti, gan eedehstijuschi, winnus tomehr neds kohpe neds pehz winneem raudsija, ka beidsiht lohpi, ihpaschi kasas, winnus gluschi noehde. Zee, kas sawus kohkus bija apkohpuschi, jau no winneem dabujaja pehz mas gaddeem gahrdus ahbotus. Daschi, zaur to skubbinati, nu paschi sahje ahbotu fehflu isseht, zitti nahje us muishu un isluhdse no leelmahtes wehl jaunus kohzinus, stahstidami, kahds leels preeks winneem jau pahreem effoht, ko zittkahrt dabujaja, un ka winni taggad jau daschâ gaddâ ahbotus effoht pahrdewuschi un par to naudu sahli un zittas waijadsigas leetas eepirkuschi. Nr leelu pateizibu nu sanehme no leelmahtes neween ahbotu, bet arri kirschu un pluhmu kohzinus. Un kad swehtdeenu wakkarôs leelmahte muishas dahrsneeku fuhstija pee semneekem, winneem eemahzigt, kâ no fehklas auguschi kohzini labbi ja-eepohte un wezzi ja-apgraisa, tad mahzibu peenehme ar tik labbu prahtu, ka tanni walsti drihs wairs ne buhs semneeks, kurrâam ahbotu dahrs ne buhtu.

No Sprantschu semmes. Zur pa daschahm pusshehm scho waffaru tik mas leetus lihje, ka taggad wissi lauki un dahrsi itt kâ isdegguschi rahdahs. Sudmallas wiffas stahw kluffas, jo uhdens truhst. Pa weenu paschu pilssehtu

eeksch teem pabrihkeem, kurreem arri uhdens waijaga, lihds 3000 strahdneeki taggad bes darba un maises. Nohte tif leela, ka daschâ mallâ jau lohpus fahf dsirdinacht ar wihnu.

Kristigas lihd sibas.

7.*) Perseris, Juhds un kristigs zilweks.

Juhdu-wihrs eenahze kahdâ Perseru fwehtekli un turpatt eeraudsija to fwehtu ugguni, fo tee Perseri sawam Deewam mehds kurrinacht. — "Woi tad juhs to ugguni peeluhdseet, kâ kahdu Deewu?" — "Eâ winsch us to preesteri fazzija. Bet tas winnam atbildeja: "mehs to ugguni gan ne peeluhdsam, bet tas mums apshime to fauli ar winnas spohschumu un siltumu." — "Ead Juhduzilweks waijaja: "woi tad juhs to fauli zeenijeet kâ kahdu deewekli? Woi juhs ne sinneet, ka ir ta faule tikkai Deewa raddijums itt kâ zitti radditi?" — "Eo mehns gan sinnam," — atbildeja preesteris, "bet tam dabbigam zilwekam weenas redsamas sihmes waijaga, pee ka winsch to neredsamu Deewu atsihtu. Un woi tad ta faule ne apshime itt pareisi to neredsamu un neisdibbinajamu muhschigu gaischumu, kas wiffus dsihwus usturra un apfwehti?" — "Eabbi gan;" fazzija Juhdu-wihrs, — "bet woi tad juhsu laudis to saproht, ka ta redsama sihme wehl ne effoht tas ihstems muhschigs gaischums?" — "Jaw tee to fauli nosauz par Deewu, un no faules wehl dsikkai pakrisdami, tee jaw ugguns preekschâ fahf zellus lohziht. Eâ juhs nu pee winneem to meesfigu azzi kahrদিনাজেet un ta garra azzi apstulbojeet, to semmes gaischumu winneem gan eerahdidami, bet to debbes gaischumu teem apphepdami. "Eew ne buhs fewim nekahdu isgraisitu tehlu, nedf kahdu lihd sibu darriht, falka tas Kungs, muhsu Deews (2. Mohf. 20, 4.)" — "Eâ tad juhs sawu Deewu nosauzeet?" — waijaja Perseris. Juhds atbildeja: "mehs to nosauzam: Jo-o-wah A-do-nai, tas irr tulkohrs: tas Kungs, kas irr, kas bijis un kas buhs." — "Juhsu wahrds irr leels un brangs, bet tomehr breefnigs wahrds," — fazzija Perseru preesteris, "kas to warr eeklaufitees bes bailibas?" — Kristigs zilweks, pee scheem danahzis, fazzija: "mehs to sauzam par Ehwu." — "Ead Perseris un Juhdu-wihrs zits us zittu skattijahs, warren brihnidamees, un fazzija: "laikam tas irr zilwekeem tas augstakajs un tomehr arri tas mihtakajs wahrds! Bet kas tewi darrijis tif drohschu,

*) Zittas atraddisi eeksch pehrna gadda lappahm: 28tâ, 31mâ, 35tâ un 44tâ.

fa tu to muhschigu Deewu ar tahdu wahrdu drihfti nofaukt?“ — „Kas zits, fà pats tas Zehws?“ fazzija kristigs zilweks. Un nu winsch eefahje teem isstahsticht to noslehpmumu, fà tas Zehws eeksch ta Dehla parahdijeas, fà mums eeksch Jesus wahrda ta pestifchana un ta salihdsinafchana ar Deewu, un fà mehshaur winnu effam dabbujufchi to garru tahs behrnibas, zaur fo mehshaur fauzam: Abba, Zehsticht! (Reem. 8, 15.) — Bet tee, kad tee to dsirdejufchi, tad tee tappe tizzigi, un pazehle preezigi sawas azzis us debbefim un swehta garra un mihlestibas pilni tee isfauze: Abba, Zehsticht! — Pehz tee zits zittam pasneedse rohkas un sawâ starpâ par brahteem nofauzahs.

Das pagans maldahs tumfchumâ,
 Das Zuhds nodshwo bailibâ;
 Bet Deewa wahrdu swehticht,
 So Jesus muhs ween mahzija,
 Un staidrakâ atshifchana
 Mehshaur fauzam: Abba, Zehsticht!

Rln.

• Paganeem arri gudriba, bet eeksch alloschanas.

Mahzitajs, kas Aust-Indijes semmê paganus mahza, nahje pee weenas buhdas, fur paganu-landis elkadeewus taifija. Meisteris tahs bildes no kohka bij isjirtis un diwi strahdneeki patclabban tahs pahrwilke ar pehrwehm. Winsch pee winneem apsehdees, fahje runnaht, kahda tihra neleetiba tahdas kohka-bildes effoht, bes spehka, bes dshwibas. — Kamehr tà runnaja, fanahje zitti laudis klaufidamees, un weens no scheem, wezss wihrs, dsirdedams, fa winna elkadeewus nizzinaja, nehmehs ar tahdu gudribu aisbildinahrt: „Zuhshaur pawiffam ne isprohteet,“ tà winsch fazzija us to mahzitaju, „kahda muhsu elkadeeweem eespehshana. Redseet! kad man pee kahda augsta, leela lunga jaeet, tad es ne drihftu pee-eet, fà pee sawa drauga. Man waijaga papreeksch pee fullaina peeteiktees, lai tas lungu prassa, woi brihw pee winna nahkt. Zapatt ar mums zilwekeem. Deews irr leels un neisprohtams — mehshaur ne spehjam pee winna pee-eet; mums waijaga widdutaju, kas muhs peewedd. Tahdi irr muhsu elka-deewi.“ — „Zaisniba gan,“ atbildeja tas mahzitajs, „Deews dshwo nepee-eetamâ gaischibâ, fo neweens zilweks ne irr nedsejis, neds warr redseht“ (1. Tim. 6, 16.): mums waijaga widdutaja, — bet kad aklis aklam zellu rahda, tad laikam abbi diwi bedrê krittihs (Matt. 15, 14.). Zuhshaur elkadeewi akli un juhshaur arri akli, fà tad winni jums to zellu rahdihs? — Nahzeet pee Jesu; winsch irr tas pateefigs un weenigs widdutajs, kas zilwekeem dohts (Jahn. 14, 6.); — no Deewa nahzis, pee Deewa aisgahjis, tas pats irr, kas arridsan muhs aisstahw (Reem. 8, 34.). — Wehl ar dauds wahrdeem mahzija par Jesu, zilweku Pestitaju, un zitteem arri jaunns derribas rakstus dewe. Fur nu tà bija, fà tas Apustuls Pahwils raksta: „Zas meefigs zilweks ne fanemm, kas no Deewa garra irr, jo tas winnam irr gekkiba, un winsch to ne warr saprast, jo tas toshp garrigi teefahs“ (1. Kor. 2, 14.). — Zitti aisgahje eeksch sawas gudribas, bet

bija ari, kam gribbejabs wehl ffaidrak' dseedeht no kristigu lauschu widdutaju.
Winni pawaddija to mahzitaju trihs deenas, un preegesehs pee Jesu.

....r.

• Trihs dseefmas pahre jaunu saldatu buhschanu.

II.

Jauna saldata schkirshana.

<p>1. Nu ar Deewu, mihta sehta,
Kur es dsimmis, usaudsis!
Buhfi mannai firdi swehta,
Kautschu tablu aisdgahjis.
Wehl tew garrâ apstaigaschu,
Gulocht no tew sapnoschu,
Un preeksch tawahm durwim stahschu,
Sawus mihtus stattischu.</p>	<p>5. Nu ar Deewu, basainina,
Mihlohts zeenigs mahzitaïs!
Gan drihs katrà swehtdeeninâ,
Biju mannigs klausitaïs.
Sehla, to schein firdi sehja,
Labba semmê eekritte;
Sels pat sibbinds un wehja,
Seedehs mannâ dwehsele.</p>
<p>2. Nu ar Deewu, mahmulina!
Tu man mihti audseji; —
Dirsti gauscha affarina! —
Dohd schurp sawu muttithi: —
Paldees! tu us sawahm rohtahm
Manni kohpi massin,
Deews lai tew eeksch tawahm mohkahm
Suht' eepreeginaschanu!</p>	<p>6. Nu ar Deewu, lihgwina!
— Ak, tas firdi trihzina! —
Liktens, tawa nolemshana
Muhfu preekus ahrdija;
Diwu firschu dahrgas faites,
Mihlestibas bantite
Nauta rohp, un ak! schahs faites
Ne warr dseedeht pafau! —</p>
<p>3. Sehtiht, sehè tew debla rohka,
Ro tu strahdaht mahziji,
Taggad buhs ta ja eelohka,
Sargahd tehwu semmiti.
Deews tew fargahs! — Mahzibina,
Ro tu mannim dohdi lihds,
Paliks allasch labba sinnâ,
Lihds reis atnahks beidsams brihds.</p>	<p>7. Nu ar Deewu! negg schahs azzis
Pehd'gu reisi tewi reds,
Det schahs luhpas daudseis fazzihis:
"Annina man firdi flehds!"
Garrâ tu mans waddons buhfi,
Kur ween eeschu, stahweschu,
Spehku deweja man kluhfi,
Waldbiht plint' un sohbinu.</p>
<p>4. Nu ar Deewu, mahfas, brahli,
Draugi, raddi, kaimini!
Zehschu no juns schkithrees tahli,
Buhseet manni waddoni.
Ja buhs Deewinsch isredsejis,
Ra schein wairs ne redsamees;
Zad, kas winnam ustizzejis,
Debbefis gan fatikfees. —</p>	<p>8. Nu ar Deewu! peeminn' manni
Katrà dsihwes likteni!
"Nu ar Deewu!" kad tà swanni,
Pehd'gâ azzumirkliiti;
Zad ais swaigsnehm weeta rohдахs,
Kur tohp wiffi weenoti;
Kas schè schkithruschees, fadohdahs
Mihletees tur muhschigi! — L.....l.</p>

Lihds 1. Oktober pee Nihges irr atnahkufchi 884 fuggi un aisbraufkufchi 720.

Brihw drifkeht. No juhmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napierky.